

COMISIA DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ UNIVERSITARĂ

Nr. 6 din 12.02.2016

RAPORT

privind situația respectării eticii și deontologiei profesionale universitare și a eticii
cercetării științifice în anul 2015

Fundamentarea, elaborarea și susținerea prezentului raport s-au realizat în temeiul și în aplicarea prevederilor pertinente ale art. 306(3), lit. b) din Legea educației naționale, art. 86 lit. m din Cartea Universitară, precum și ale art.3 lit. b) din Statutul Comisiei de etică și deontologie profesională universitară, coroborat cu art. 2 punctul 4.6. din Memorandumul explicativ asupra Codului de etică și deontologie profesională universitară, acesta din urmă vizând elaborarea și înaintarea, anuală, a câte unui raport referitor la situația respectării eticii activităților de cercetare – dezvoltare, pentru a fi fructificat în raportul general.

În intervalul de timp supus atenției a rezultat concluzia că demersurile pentru întărirea eticii universitare au fost în mod consistent amplificate și diversificate de către Rectorat, Consiliul de Administrație, Senatul Universitar, Comisiile de etică și de către marea majoritate a celorlalți factori manageriali de la nivelul facultăților, filialelor/ centrelor teritoriale ale universității.

În mod practic, nu a existat nici o reuniune de lucru de la nivelul universității-Senat, Consiliu de Administrație, Rectorat și al facultăților/ filialelor, departamentelor, pe agenda cărora să nu se fi abordat cel puțin o problemă de etică și deontologie profesională.

Diseminarea, însușirea și interiorizarea standardelor de etică și deontologie profesională universitară s-au urmărit a se realiza și la particularitățile diferitelor corpuri ale comunității academice, în particular în rândul studenților, dar și a cadrelor didactice, prin organizarea unor întâlniri periodice, de regulă înainte de începerea anului universitar și înainte de începerea sesiunilor de examene.

În planurile de învățământ de la facultățile/ specializările pretabile de Medicină, Farmacie și Medicină dentară și Științe ale Naturii, Inginerie și Informatică au continuat să figureze și să fie parcurse, prin aportul major al Rectorului, și nu numai, discipline specifice bioeticii medicale, iar la Facultatea de Științe Juridice, în contextul predării

materiei Sociologie Juridică studenților anului I, la reședință, filiale/ centre teritoriale, titularul disciplinei a insistat în mod special, la tema privind „Morala și dreptul”, asupra prevederilor Codului de etică, adresabile direct studenților, cu predilecție asupra interdicțiilor prevăzute și aspectelor dezirabile. Similar au procedat, la teme pretabile, și alți mulți titulari, la specificul disciplinelor în speță.

Potențarea demersurilor de această factură a fost asigurată și prin stabilirea de către Comisia de etică, pentru membrii săi, de responsabilități precise, pe structuri instituționale, pentru astfel de demersuri de diseminare și monitorizare a implementării.

Din nefericire, în cadrul universității noastre, au existat și încălcări ale codului de etica și deontologie profesională în privința doamnei profesor Popa Mariana, trimisă în judecată la data de 13.08.2015, în stare de arest preventiv pentru comiterea a 10 infracțiuni de luare de mită, constând în aceea că a pretins și primit diverse sume de bani de la 10 studenți ai Facultății de Științe ale Educației, Psihologie, Educație Fizică și Sport – Filiala Zalău, doamna profesor având atribuțiuni de coordonare a acestor studenți în ceea ce privește elaborarea lucrărilor de licență.

De asemenea, Comisia de etică a universității a fost sesizată cu privire la întocmirea unor recomandări pentru persoane aflate în executarea unor pedepse privative de libertate, recomandări care ar fi determinat liberarea condiționată a acestora înainte de împlinirea termenului prevăzut de lege pentru a putea beneficia de liberare condiționată, dar, din cercetările efectuate cu privire la domnii profesori Cotuțiu Aurelia, Trifa Ioan, David Katalin și Borlea Nicolae Sorin, nu s-a putut reține vinovăția acestora în sensul menționat prin sesizarea Comisiei, motivele care au determinat clasarea fiind menționate în procesul-verbal din data de 27.01.2016 al Comisiei de etică și deontologie profesională universitară și Comisia de etică în cercetare din cadrul universității noastre.

Nu în ultimul rând, este de precizat că, în urma nefericitului eveniment al flagrantului organizat în data de 18.06.2015 privind pe doamna conf. univ. dr. Deme Sanda Maria, aceasta a demisionat din funcția deținută la data de 19.06.2015, din inițiativa doamnei Rector și cu implicarea directă a factorilor manageriali și membrilor Comisiei de etică s-a procedat la reprelucrarea, cu întregul personal, pe facultăți, a Codului de etică și deontologie profesională universitară.

La nivelul Consiliului de administrație, Rectoratului, Senatului universitar și Comisiei de etică, după caz, s-au dispus și aplicat măsuri specifice de prevenire și combatere a încălcării a codului de etică și deontologie universitară, în scopul evitării traficării, clientelare, respectiv a cumpărării și/sau vânzării, obligatorii, de cursuri de către studenți, elaborate și/ sau editate de personalul didactic propriu, ca o condiție prealabilă a promovării examenelor și mărimii notelor obținute, precum și pentru intrarea în deplină

legalitate a comercializării unor astfel de produse intelectuale, Consiliul de administrație și Rectoratul au stabilit reguli și locații precis definite acestui scop.

Pentru o mai bună cunoaștere a modului în care se desfășoară examenele din sesiuni sau de licență și a condițiilor în care studenții intră în posesia cursurilor elaborate de către cadrele didactice din universitate, la propunerea comisiei de etică a fost elaborat un chestionar cu un set de întrebări pentru studenții tuturor facultăților, după centralizarea răspunsurilor primite, rezultând existența unor situații incompatibile cu etica universitară, este adevărat că puține la număr, respectiv, pretinderea de către profesori a unor sume de bani în schimbul acordării unor note de promovare, obligativitatea instituită de către profesori pentru cumpărarea cursurilor proprii și vânzarea de lucrări de licență.

Totodată, la comisia de etică au fost înregistrate un număr de trei sesizări vizând încălcări ale codului de etică, toate clasate, petenții fiind fie necunoscuți, în sensul că au negat depunerea sesizării, fie aceștia au renunțat la sesizarea formulată; nu a existat nici un caz în care comisia de etică să se sesizeze din oficiu.

Limitele inerente ale existenței unor adevărate probleme generale, de etică și deontologie profesională în plan național, inclusiv în sistemul învățământului superior românesc, implicit în cel privat, le regăsim cu reverberații negative și în propriul sistem instituțional, prin contagiune.

Handicapul major al salarizării insuficiente, pentru asigurarea unui nivel de trai decent, în general al personalului didactic național, dar și, corelativ, din propria instituție, ceea ce a alimentat menținerea tentației de corupție, din partea unor persoane insuficient responsabile.

Concluzia, de fond, este că și în intervalul de timp luat în considerare, UVVG din Arad a avut un Cod de etică și deontologie profesională universitară de înaltă ținută, însoțit de proceduri și mecanisme optime de implementare, ceea ce a contribuit la coeziunea și solidaritatea membrilor comunității academice, la dezvoltarea și consolidarea culturii instituționale specifice și, în general, la un climat legal și profesional, bazat pe cooperare și competiție, după reguli corecte și precise.

Totodată, a continuat practica de a se da o declarație, pe proprie răspundere, la accederea pe posturi și funcții în universitate, că persoanele promovate în astfel de funcții nu se află în nicio situație de incompatibilitate sau de conflict de interese.

Conf. Univ. Comisie de Etică Dascăl

